

Uredništvo in upravnništvo:
Maribor, Koroške ulice 5.

„STRAŽA“
izhaja v ponedeljek, sredo in petek
popoldne.
Rokopisi se ne vračajo.

Z uredništvom se more govoriti
vsak dan od 11.—12. ure dopold.

Telefon št. 113.

STRAŽA

Haročnina listu:

Celo leto 12 K
Pol leta 6 K
Četrť leta 3 K
Mesečno 1 K

Posamezne številke 10 v.

Zunaj Avstrije celo leto 17 K.

Inserati ali oznanila

se računijo s 15 vin. od 6redne
petitvrste; pri večkratnih ozna-
nilih velik popust.

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Št. 11.

Maribor, dne 29. januarja 1913.

Letnik V.

V dobi komisarjev.

Slovenjebistriški okraj dobi, kakor vse kaže, v kratkem komisarja. Dne 22. in 24. t. m. so se vršile tam volitve v okrajni zastop. V skupini trgov in mest nista volila trga Makole in Studenice, vsled česar pride skoro gotovo komisar. Ne bo to prvi komisar na Spodnjem Štajerskem. V brežiškem okraju gospodari komisar že dolgo vrsto let, ravno tako v celjskem. V konjiškem je vzbruhnila ravno te dni težka kriza, ker je izstopilo 18 članov. Vsekakor: nezdrave razmere.

Če samo nekoliko premotrimo bistvo, pomen in sestavo okrajnih zastopov, bo nam ta nezdravost razmer takoj jasna.

Okrajni zastopi so politične naprave, ki stojijo med deželnim odborom in med občinami v sredi, tako da opravi olajšujejo in manjšajo deloma prvemu in deloma slednjim. Podložne so jim vse občine dotičnega okraja. Po svojem namenu so tedaj okrajni zastopi nekaj dobrega. Poleg raznih olajšav, ki jih povzročajo občinam, skrbje lahko tudi v večjo veljavo za razne ceste, dobrotne zavode, kmetijske družbe in druge potrebne gospodarske zadeve. Toda če pogledamo njih sestavo, vidimo, da se te dobre strani takoj razblinijo. Okrajni zastop sestoji iz štirih kurij. V eni volijo kmečke občine, v drugi mesta in trgi, v tretji veleposestvo in v četrti veleobrť in veleindustrija.

Ta sestava nam kaže, da okrajni zastop ni nikakoli demokratična ustanova, temveč naprava, ki daje privilegije. Kmečke občine, ki volijo v prvi kuriji, od katerih ima vsaka eno četrtinko zastopnikov, so napram ostalim trem kurijam zdatno prikrajšane. In ker so med mesti, veleposestvom in veleindustrijo navadno precej ozke vezi, pomenja sestava okrajnih zastopov oškodovanje dežele in tamošnjih širokih mas v korist nekaterih maloštevilnih mogočnjakov in bogatašev, ki prebivajo mnogokrat v mestu. Mestno prebivalstvo tukaj ne pride v poštev, ker je vpliv okrajnega zastopa na mesta minimalen. Sedanja sestava daje tedaj v okraju nekaterim maloštevilnim velikanskim predpravicam in ugodnostim. Zato se zgodi, in kdor pozna naše spodnještajerske razmere, ve, da ni skoro mogoče drugače, da so okrajni zastopi popolnoma slovenskih okrajev v nemških rokah: mariborski,

marenberški, gornjeradgonski, ptujski, konjiški in dosedaj tudi slovenjebistriški. Na podlagi privilegijev sestavljeni okrajni zastop daje moč v roke Nemcev in nemškutarjev, na veliko škodo slovenskega življa. Preosnova okrajnih zastopov je zato nujna.

Seveda, liberalna stranka bo gotovo zelo huda in jezičljiva, če bodo naši poslanci stavili zahtevo po preosnovi, to je po demokratizaciji okrajnih zastopov. S preosnovo krivično ustanovljenih privilegovanih kurij, s krepko demokratizacijo, bi bila odstranjena nenaravna prikazen, da bi v slovenskih okrajih gospodovali Nemci. To bi pa bolelo naše liberalce, kajti mi živimo v dobi objema Nemcev s slovenskimi liberalci. Če se že na vseh drugih poljih in pri vseh drugih vprašanjih liberalci tako krčevito trudijo, da bi dokazali, kako je boj naših poslancev krivičen in kako nam Nemci radevolje nasipljejo vsega, kar zahtevamo, potem vendar ne morejo mirno in brez ostrega ugovora prenesti, da bi s pravično demokratizacijo depozirali Nemce v slovenskih okrajih. To nikakor ne gre in v slučaju, da bi naši poslanci kaj sličnega zahtevali, bo dr. Kukovec gotovo takoj pripravljen, osrečiti svet z novim germanskofilskim govorom, v katerem bo z vso njemu prirojeno duhovito elokvencijo dokazal, da so naši poslanci največji — škodljivci slovenskega ljudstva, ker ne pustijo Nemce gospodariti, kakor jim ljubo in drago.

Toda še en vzrok je, radi katerega bi liberalci zagnali huronski krik, če bi mi zahtevali reformo okrajnih zastopov. Okrajni zastopi volijo toliko odposlancev v okrajne šolske svete, da imajo ti tam večino. Po sedanjem sistemu imajo mnogokje oblast nad našim šolstvom nemškutarji. Če bi se sestava demokratizirala in bi prišlo ljudstvo do svojih pravic, bi prišlo ljudstvo do besede tudi v okrajnih šolskih svetih. To bi pa zopet bil prehud udarec za naše liberalce. Da bi naše ljudstvo imelo pri šolstvu kako odločilno besedo, tega oni ne prenesejo. V tem oziru velja za nje še vedno v celnem obsegu načelo: ljudstvo plačaja, pa molči!

Povemo pa liberalcem in njihovim nemškutarskim zaveznikom: demokratična misel je presilna, da bi jo mogla zatreti nemška ali liberalna gospodaželjnost, nemška ali liberalna pohlepnost po protiljudskih privilegijih. Tudi strah liberalcev, da bi prišli Nemci ob svojo krivično nadoblast, je ne bo ustavil

na njenem zmagonosnem potu. Kakor povsod drugod, bo zmagala tudi tu in pometla z raznimi nezdravimi razmerami, v prvi vrsti pa s privilegiji objemajočih se Nemcev in liberalcev.

Interpelacija.

poslanca dr. Verstovškega in tovarišev na eks-celencu justičnega ministra in eks-celencu ministra

notranjih zadev glede konfiskacije lista „Straža“:

List „Straža“ v Mariboru je priobčil ta-le članek:

Deželni šolski svet v Gradcu se ne ravna po zakonu.

Zakon z dne 8. svečana 1869, veljaven za vojvodino Štajersko, našteva, kaj spada v delokrog dež. šolskega sveta. V njem ni nobene določbe, da bi bil upravičen izdajati naredbeni list ter zapovedati, da mu ga morejo plačati krajni šolski sveti. In vendar je deželni šolski svet štajerski to storil. Začel je isti namreč z novim letom 1913 izdajati za Nemce „Verordnungsblatt“ za 5 K, za Slovence pa nemško-slov. „Verordnungsblatt“ — Naredbeni list“ za 7 K ter je kratkotako zapovedal, da ga morajo vsi krajni šolski sveti še v tem mesecu plačati.

Ravnokar omenjeni zakon pravi v 2. točki § 27, da spada razglaševanje šolskih zakonov in naredb v delokrog okrajnih šolskih svetov. Odkod si torej lasti deželni šolski svet pravico, to razglaševanje vzeti v svojo roko, prikrajšati okrajne šolske svete na njihovih pravicah ter se podajati v tiskovna podjetja na račun davkoplačnikov? On računa na nezavednost in nevednost krajnih šolskih svetov ter na mlačnost okrajnih šolskih svetov.

Okrajni in krajni šolski sveti naj vložijo takoj pritožbe na c. kr. naučno ministrstvo, naj list vrnejo ter mu odrečejo plačevanje naročnine. Opozarja se, da se morajo te pritožbe vložiti pri deželnem šolskem svetu, sicer se zavrnejo.

Tudi okrajni šolski sveti nimajo pravice izdajati naredbenega lista proti naročnini; oni dobe od države svoj prispevek, smeli bi torej to storiti k večjemu brezplačno, to je: na svoj račun.

Ravnanje deželnega šolskega sveta ni postav-

ali pa je propadel. V tem se je uredniku „Časopisa“, prof. Kaspretu, posrečilo, najti izvirnik. V arhivu kneza Karla Auersperga na gradu Logensteinleithen v G. Avstr. je namreč našel glagoljski rokopis, ki obsega 5 kvaternijev, to je 20 listov, ob koncu nekaj manjka. Ta opis je tedaj dr. Kidrič izdal (v prilogi je 1. stran teksta fotografirana, a jo je neroden kujigovec vložil v razpravo o Pesničarjih) in odprenil z velikim, kritičnim znanstvenim aparatom. Spis bi delal čast vsaki akademiji.

Tretji članek dr. M. Dolence „Postanek in pomen inštrukcij za krvna sodišča na Štajerskem, Kranjskem in Koroškem (str. 98.—115.) zasega v pravno zgodovino. Kakor znano, so do l. 1848. graščaki imeli sodstvo v rokah. Okoli l. 1574. je bilo na Štajerskem blizu 100 deželskih ali krvnih sodišč. Ta sodišča pa si mnogokrat niso mogla ali niso hotela vzdrževati lastnega krvnega sodnika, ampak so klicala deželnoknežjega sodnika, da jim izvršuje „malefično pravo.“ Ti sodniki so pa sčasoma začeli zlorabljati ugodno priljubljenost in imetnike sodišč brezobzirno odirati. Na zahtevo deželnih stanov je tedaj vlada izdala inštrukcije in sicer za Štajersko l. 1726., za dež. sodnika v Ljubnem in v Gradcu, dočim je sodnik v Celju postal deželnoknežji šele l. 1742. Za Kranjsko je izšla taka inštrukcija l. 1767., za Koroško pa l. 1774. Ta navodila jasno kažejo, kako je vlada bolj in bolj dobivala vpliv na pravno upravo in iz teh inštrukcij je razvidno, kje je iskati vir raznim napravam kazensko-pravnega postopanja, ki so deloma v veljavi še dandanes. Spis je zanimiv ne samo za pravika, ampak tudi za laika.

Znani raziskovalec krajevnih imen L. Pintar skuša na str. 116—127. določiti, kje sta iskati kraja „Vuizilinsteti“ in „Primet“ na Kranjskem. Spisa sta dobra, a v „Časopisu“ bi rajši videli razlago štajerskih krajevnih imen.

„Mala izvestja“ obsegajo tri krajše članke. Dr. Kotnik nadaljuje koroške narodopisne črtice ter opi-

PODLISTEK.

Casopis za zgodovino in narodopisje, l. IX. (1912).

Pred seboj imamo zadnji letnik glasila „Zgodovinskega društva.“ V društvinih poročilih beremo na strani 158., da odbor z obžalovanjem konstatira, da nekatere slovenske revije (celo) prezirajo društvne publikacije. Značilno je, da Nemci veliko bolj spoznavajo vrednost — v dobrem in sovražnem pomenu — „Zgodovinskega društva“ in njegovih publikacij, kakor lastni rojaki. „Zgodovinsko društvo“ je na Sp. Štajerskem najvažnejša, da, edina znanstvena organizacija, ki si je postavila visoki kulturni cilj, ki ga skuša doseči ne s hrupno politiko, ampak z mirnim, stvarnim, znanstvenim delom. Bilo bi žalostno znamenje za našo narodno psihologijo, za naš kulturni nivo, če bi tako delo ne našlo dovolj odziva in zmisla. Ako se bo vse presojalo le iz polževe hišice stanovskih in strankarskih interesov in cenilo le to, kar nudi neposredno praktično korist, če se bo znanstveno delo odklanjalo s prezirljivo-porogljivim očesom, češ, to je „preučeno“, presuhoparno, nimam nič od tega, tedaj Slovenci enkrat za vselej opustimo klic po slovenskem vseučilišču, ostanimo rajši praktična tolpa egoističnih filistrov in ponižna čreda hlapcev in dekel, za višje kulturne cilje bodo že skrbeli naši gospodarji . . .

Izpolnjujemo tedaj svojo časnikarsko dolžnost, če opozarjamo naše občinstvo na publikacije „Zgodovinskega društva“, ki lahko s ponosom stopi v deseto leto svojega delovanja. S svojim glasilom „Časopisom“ si je pridobilo ugled v domačem in tujem znanstvenem svetu, vkljub temu, da se je imelo boriti ves čas z neznanskimi težavami in malenkostnimi razmerami. IX. letnik „Čas.“ ni ravno obsežen, obsega z imenikom vred 166 str., a z ozirom na to, da nemška mu-

zejska društva v Mariboru, v Ptuj in Celju dobivajo obilno javne in privatne podpore in ne podajajo svojim udom ničesar, se čudimo, da more „Zgodovinsko društvo“ še tako izhajati. Udje plačujejo na leto po 5 K in dobivajo za to „Časopis“, povrh pa bi naj s to borno udarno društvo vzdrževalo knjižnico, arhiv in muzej. Če pogledamo v imenik udov, se moramo čudom vprašati: kje so naše šolske knjižnice, kje razna društva in čitalnice, kje občine, kje mnogi premožni in inteligentni zasebniki, katerih imena bi pričakovali v imeniku tako važnega društva?

Oglejmo si kratko vsebino IX. letnika. Na str. 1—41. je razprava dr. Fr. Kovačiča o starodavni spodnještajerski rodovini vitezov Pesničarjev. Igrali so veliko vlogo v burnem 15. stoletju za časa kralja Matjaža in dolgočasnega cesarja Friderika IV. Zaradi pomanjkanja zgodovinskih virov je kajpada rodovnik Pesničarjev luknjast, a vendar je razprava znaten prilog k naši spodnještajerski zgodovini. Naslednji članek dr. Fr. Kidriča „Oblega Sigeta v sodobnem hrvaškem opisu“ (str. 42.—97.) bo vzbudil med učenjaki-zgodovinarji in slovanskimi jezikoslovci pravo senzacijo. Spis se sicer ne tiče neposredno štajerske zgodovine, a eden najsijajnejših momentov v jugoslovanski zgodovini je brezdomno junaška smrt Nikole Zrinjskega pred Sigetom l. 1566. O tem tragičnem dogodku je že l. 1568. krožil v hrvaškem jeziku sestavljen opis in sicer v dveh, približno istodobno nastalih rokopisnih primerkih. Spis je vzbujal povsod veliko zanimanje in zato je nastal že l. 1568. latinski in nemški prevod; slednji je izšel kar v dveh izdajah. Podlaga nemškemu prevodu pa ni bil hrvaški izvirnik, ampak latinski prevod. Direktni nemški prevod iz hrvaškega je priredil šele l. 1594. Reichardt, sin nekega Sorseha (Srša), ki se je sam udeležil sigetske obrambe. Ti prevodi so bili doslej na razpolago zgodovinarjem, dočim se je hrvaškemu izvirniku izgubil vsak sled in še l. 1911. je pisal hrv. zgodovinar Klaič, da je ta izvirnik ali kje založen,

no, če mu pojdejo „todlni“ na lim, naj gredo, Slovenci bodimo zavednejši ter čuvajmo svoje žepe pred to graško grabežljivostjo, a sebe in svoj jezik pred nemškim zasmehovanjem, češ, glejta ga, slovenski jezik, on ne more hoditi brez „bergelj“!

Zavrnilo dež. Šolski svet v njegove po zakonu mu določene mejel!

Državni pravdnik v Mariboru je članek v cellem obsegu zaplenil, dasi ne vsebuje drugega, nego kritiko nezakonitega postopanja deželnega šolskega sveta. Opaža se, da presoja državno pravdnštvo v Mariboru javno kritiko v časopisih z dvojnimi merilom. Nemški listi smejo natolcevat svoje pristaše proti slovenskemu ljudstvu, smejo očitno pridigovati bojkot slovenskih trgovcev in obrtnikov, dočim ne smejo slovenski listi niti kritikovati nezakonitih naredb višjih oblasti. Javna kritika neznosnih razmer na Sp. Štajerskem od strani slovenskih časopisov je že popolnoma nemogoča, ker jo potlači vedno državni pravdnik s konfiskacijo listov.

To delo državnega pravdnika rodi slab sad, da se godijo slovenskemu ljudstvu vedno večje krivice od strani oblasti in nemških avtonomnih zastopov, ker ti vedo, da se te krivice niti ne smejo objavljati v časopisih. Zato se širi po krivdi državnega pravdnštva med obema narodnostima vedno večji boj in sovraštvo.

Podpisani si dovoljujejo vprašati:

1. Ali je ekscelenci znano to pristransko postopanje merodajnih oblasti glede konfiskacije slovenskih časopisov?

2. Kaj hoče ekscelencia ukreniti, da se dovoljuje slovenskim listom javno kritikovati nezakonite določbe od strani Slovincem nasprotnih oblasti.

D u n a j, dne 28. jan. 1913.

Dr. V e r s t o v š e k in tov.

† Nadvojvoda Rainer.

Legel je v hladni grob najstarejši ces. princ naše vladarske dinastije, nadvojvoda Rainer. Ob krsti tega najpopularnejšega cesarskega princa žaluje ves Dunaj, žaluje cela Avstrija. Bil je ranjki velik ljubljeneč ljudstva, a tudi ljubljeneč učenjakov in umetnikov, katerih smotre in cilje je vedno pospeševal. Čez 50 let je bil kurator najodličnejše znanstvene korporacije v monarhiji, akademije znanosti. Tudi še pri mnogih drugih znanstvenih in umetniških društvi je zavzemal častna mesta. V armadi je bil nadvojvoda Rainer general pehote in imetnik pehotnega polka št. 59.

Dandanes je le malokomu znano, da je stal tudi svoječasno nadvojvoda Rainer v ospredju avstrijske politike. Leta 1857 je bil predsednik stalnega državnega zbora in od leta 1861 do leta 1865 pa vodja Schmerlingovega ministrstva.

Porodil se je v Milanu leta 1827 kot četrti sin nadvojvode Rainerja, ki je bil takrat cesarski namestnik v Benečiji in v Lombardiji. Že v zgodnji mladosti se je intenzivno bavil s politiko in vsled njegove izvanredno velike priljubljenosti je bil, še le 30 let

suje v tem zvezku ženitovanjske navade v Slovenjem Plajpergu. Hvalevredno je, da se je doslej „Zgodov. društvo“ oziralo tudi na koroške in na prekmurske Slovence.

A. Trstenjak podaja na kratko vsebino robotnega slovenskega patenta Marije Terezije iz l. 1778., dr. Stegenšek pa je izsledil v pridigah frančiškana Simona Mänharda iz l. 1639. opis skakačev v Slov. goricah, ki ga doslej zgodovinarji niso vpoštevali.

Književna poročila se pečajo z zgodovino slov. naroda dr. Grudna, z Ortnerjevim repertorijem članov Carinthie (1811–1910) in s Kosovim Gradivom (zv. III.).

Med društvenimi poročili je omeniti predavanje prof. Kovačiča v Slov. Bistrici, ki v glavnih potezah podaja zgodovino Slov. Bistrice, kar bo gotovo zanimalo ondote rojake in društvu pridobilo v slovenjebistriški okolici novih udov.

Sklenemo poročilo z iskreno željo, da „Zgodov. društvo“ najde primeren odziv pri rojaki in pri vladi, da poravna svoje dolgove (str. 158) in da ne bo prisiljeno, izkopavanj prepuščati drugim, kakor se je lani zgodilo (str. 159).

Boštjan.

(Predpustna povest; napisal Matko.)

(Konec.)

Domača koča ga je sprejela gostoljubno in prijazno pod svojo streho.

Stene in klopi pa so ga vendar izpraševale po nevesti; ker pa je Boštjan trdovratno molčal, kakor tisti, ki ga usoda neusmiljeno premikasti, opustile so tudi stene in klopi izpraševanje.

A ne tako Borjani!

Komaj je umaknil Boštjan pete iz vasi, prijal je Namrdnikova Meta na vso sapo k Bukovniku ter začela izpraševati, kaj je iskal Boštjan le pri njih. Nad vse prijetne so bile te novice za njo in takoj jih je začela raznašati po vasi in še dalje.

Mahoma so vedeli vsi Borjani o Boštjanovi snubitvi in o njenem vspehu. To vam je bilo kihitanja in opravljanja!

star, leta 1857 imenovan za predsednika stalnega avstrijskega državnega zbora. Kot tak je bil prepričan boritelj za parlamentarno ustavo.

Nadvojvoda Rainer je bil tudi vojak z dušo in telesom. V krvavi bitki pri Custozzi je prejel krst v ognju. Pozneje se je intenzivno bavil z reorganizacijo domobranstva, katero je spravil na današnjo lepo višino.

Ime tega popularnega cesarskega princa ostane v Avstriji v trajnem spominu.

Preobrat v Turčiji.

Iz Carigrada ni posebnih novih vesti. Nova vlada se ni odgovorila na noto velesil in se ves trenutni položaj izčrpuje v čakanju na ta odgovor in v ugibanjih. Kak bo odgovor, se ne ve. Eni pravijo, da bo povoljen, večina je pa mnenja, da se mladoturki, ki so zdaj neomejeni gospodarji, ne bodo udali glede Odrina. V ministrstvu je baje zavladało že veliko razočaranje. Mahmud Šefket paša je potrj, ker si prilašča brezimni komite vso oblast. Iz Male Azije prihajajo poročila, ki pozivljajo vlado, naj se ne uda. Zmedenost postaja od dne do dne večja. Kaže se posebno očitno v tem, da nihče ni hotel sprejeti portfelja za zunanje zadeve in je bil konečno princ Said Halim prisiljen ga prevzeti. Odpor Turkov podpira nerednost, ki se vedno bolj kaže med velesilami. Nemčija, ki je bila že od pričetka zaščitnica mladoturkov, zopet stoji na njihovi strani. Pod pretvezo jim je dala denarja in tudi drugače podpira turške aspiracije, ker se boji, da bi tripotentna lahko preko trozveze posegla v turške azijske razmere. Vsled tega je mednarodni položaj zopet zelo nevaren in se bi znalo le zgoditi, da bi nasprotje med velevlastmi pomagalo Turčiji iz zagate. Da mladoturki s tem računajo, je gotovo, in to tvori največjo nevarnost.

Svetovna vojska ali ne?

To vprašanje se vedno česče čuje v javnosti. A nikogar ni, ki bi mogel na to vprašanje dati točen odgovor. Kljub temu pa se vedno bolj in bolj širi še prepričanje, da se bližamo v Evropi z neodoljivo silo usodepolnim dogodkom. Da taka pesimistična naziranja o mednarodnem položaju niso povsem neutemeljena, izpričujejo vesti, ki prihajajo v javnost o naravnost presenetljivih vojnih pripravah Rusije. Po podatkih raznih nemških, francoskih in angleških listov ima Rusija na avstrijski, oziroma deloma na nemški meji koncentrirano močno armado, ki šteje več kakor 600.000 mož. Vso to armado tvorijo čisto ruski polki, ker so bili vsi domači poljski polki premeščeni deloma v kazanjsko in samarsko gubernijo, deloma pa v Sibirijo na mongolsko mejo. Utrdbe na Poljskem in v Volhiniji se z mrzlično naglostjo izpopolnjujejo.

Osrednje skladišče v Varšavi je že dograjeno. Na zapadni strani Varšave so zgrajene močne utrbe, ki so v zvezi z utrdami v Zegrzu in v Novem Georgijevsku. Ta trdnjavski trikot je armiran z najmodernejšimi topovi. Vseh topov je okrog 3000, v trdnjavah samih pa je nameščenih okrog 150.000 mož. Najmočnejša trdnjava je Brest-Litevsk, ki ima v ev. vojni služiti kot koncentracijska točka za zbiranje posameznih armad in oddelkov.

Boštjanu so privoščili vsi; zakaj pa se je prevzel? Posestnikova hči vendar ni za bajtarja in še takega, kakoršen je Boštjan!

Najhujši zabavljivci so prišli celo pred njegovo kočo ter izzivali nesrečnega Boštjana, zvečer pa so mu zapeli fantje podoknico s tisto narodno:

Bođ' moja, bođ' moja,
Ti'm lešnikov dav;
Boš tiste potokla,
Bom drugih nabrav.

Boštjan je trpel potrpežljivo prenašajoč vse zbadanje borjanskih neprijateljev. V svoji koči je sedel zamišljen in žalosten nad ponesrečeno ljubeznijo. Kako rad bi se maščeval nad nehvaležnimi rojaki! V borjansko gostilno bi stopil, sklical v njej vse Borjane in jim povedal nekaj prav žaltavih v obraz, pa kaj! On ni govornik, njegov jezik je neokreten in počasen in še bolj bi se osmešil. Kaj torej? Boštjan je tuhtal in povdarjal. . . In zopet mu je prišla usoda na pomoč; Boštjan je sklenil, da si poišče tako nevesto, ki bo prekosila v govorništvu vse Borjane, ki bo zavezala vsem jezike in ki se ne bo z lepa umaknila borjanskim zlobudram.

„Nevesta se pa že še najde“, govoril je sam pri sebi ter določil čas druge snubitve.

Tretjega dne po tistem žalostnem dogodku v Bukovnikovi kuhinji je odšel na skrivnem skozi Borje v sosednjo faro, kjer je imel znanca.

K temu se je podal in mu razložil svoje križe in težave; prijatelj ga je poslušal mirno in pazljivo, in ko je Boštjan končal svoje pripovedovanje, potrkal ga je po rami ter rekel:

„Razumem te, prijatelj; pomagati ti hočem. Tu v bližini je neka priletna, a zelo zgovorna ženska, ki bi bila kakor nalašč za te. Jutri jo greva pogledat; in če ti bo ugajala, pa se dogovorimo.“

Žena z imenom Barba je bila takoj pri volji stopiti z Boštjanom v zakon; zato so sklenili, da bo še tisti predpust svatba.

Tako je dobil Boštjan ženo v veliko začudenje borjanskih prebivalcev.

Kmalu so tudi izvedeli za njene vrline, izmed katerih se je posebno odlikovala zgovernost.

Trdnjave Grodno in Kovno na nemški meji, in Rovno, Luč in Kovel so bile na novo utrjene in armirane z najmodernejšo artilerijo. V Lucku in Rovih se nahajajo ogromne zaloge živil. V Kovelu se je že zgradilo utrjeno vojno taborišče. V Dubnu so bile utrde ojačene in izpopolnjene. V Volhiniji so bile pri Kremenicu in Ostrogu zgrajene čisto nove utrde.

Tudi na rumunski meji se vrše silne vojne priprave. Več armadnih korov je zbranih ob meji, da lahko vsak trenutek prekoračijo rumunsko mejo. Na reki Visli si je Rusija zgradila močno rečno flotilo. Rečni monitorji neprestano križarijo med Varšavo, Ivangorodom in med Novim Georgijevskim.

Železniška uprava je dobila ukaz, naj ima pripravljen ves svoj vozovni park, da lahko vsak trenutek odpošlje potrebno število vozov na odrejeno mesto. Glavne železniške postaje na meji so že sedaj pod vojaško upravo.

Na raznih važnih točkah so zgrajena velika skladišča, ki so prenapolnjena živil, streliva, sanitetnih potrebščin in drugega potrebnega materiala. Vse trdnjave in utrde so za šest mesecev preskrbljene z živili in strelivom. Važnejše trdnjave, kakor: Varšava in Brest-Litevsk, imajo zaloge streliva in živil, ki zadostujejo za več kakor eno leto. Vojna uprava je naročila ogromne količine konzerv, prepečenca, ovsa, sena. Vsa ta naročila se morajo efektuirati do spomladi.

V Nemčiji je naročenih 300 tovornih avtomobilov, ki se morajo izročiti vojni upravi najkasneje dne 1. marca t. l. Na Francoskem je bilo kupljenih več sto eroplanov.

Ob raznih železniških postajah je vojna uprava zgradila parne pekarnice. Tu so tudi nakopičene silne količine kuriva. Po vseh tvornicah orožja in pa streliva delajo noč in dan.

Tako se glase vesti o vojnih pripravah Rusije. Ako so vesti resnične — nimamo vzroka, da bi o teh dvomili — potem ni docela neutemeljeno mnenje, da se nad evropskim obzorjem zares zbirajo zelo, zelo grozeči oblaki.

Bolgarija in Rumunija.

Iz Bukarešte javljajo, da rumunska nota glede rektifikacije mej ni sicer determinirana, vendar pa je stavljena v takšni obliki, da je iz nje razvidno, da zahteva Rumunska točen odgovor v najkrajšem času. Ako v najkrajšem času Rumunska tega odgovora ne dobi, bo podala Bolgarski ultimatum. Rumunska zahteva, da ji Bolgarska odstopi ozemlje od Turtukaga do Črnega morja in sicer 20 kilometrov severno od Varne, tako da bi mesta Balčik, Kavarna in Silistria pripadla Rumuniji.

Edinost med velesilami se krha.

Poučeni krogi zatrjujejo, da je solidarnost velesil presej slaba. Turčija je dobila pri Deutsche Bank v Berlinu večje posojilo pod pretvezo, da gre to za predjem za zgradbo cestne železnice v Carigradu. Obdolžitev londonskih in pariških listov, da je igrala Nemčija zahrbtno igro in da je podpirala mladoturke, tudi pri državnem preobratu je tedaj popolnoma utemeljena.

Stališče Bolgarije in turška kriza.

Vse informacije iz vladnih bolgarskih krogov potrjujejo, da hoče bolgarska vlada mirno čakati, ka-

Borjanske klepetulje so se morale sramotno umakniti Boštjanovi Barbi, kajti nobena se ni mogla kosati z njo.

Pametnejši so zmajevali z glavami ter prerokovali Boštjanu žalostno življenje poleg te zgovorne ženske.

Boštjan pa je bil preveč srečen v svojem zakonu, da bi se zmenil za Borjane. Zlasti ga je veselilo, da se je tako imenitno maščeval nad rojaki.

Žalibog to veselje ni dolgo trajalo; plohe in psinke, ki jih je bruhala Barba iz svojih dokaj širokih ust, so zadevale čisto tudi Boštjana samega; in resnica, da je on glava v bajti, je začela polagoma umirati.

Boštjan je postal najrevnejša žrtev Barbinega jezika. Kaj je hotel?

Tiho je prenašal vse zbadanje in preziranje ženin, nikdar ji ni rekel hude besede, a nekoč se ji je le postavil po robu.

Ta upor je ženo strašno razkačil; v onemogli jezi je zagrabila moževe odeje iz postelje ter jih zavlekla v potok.

V Boštjanu je zavrelo in vskipelo; vse bi prenesel, a da mu hoče odvzeti nočno spanje, to mu je presedalo.

„Veš, ti si hujša kot coprnica“, vrgel ji je v obraz ter se zasukal k vratom.

V istem hipu je že čutil na plečih nemil dotik okovane coklje.

Niti ozrl se ni . . .

V veži je vzel bridko sekiro ter se odpravil v klet; v kurniku je dremala ženina najljubša kokoš, Putka.

Brez strahu in trepetu je prijel Barbino ljubljeno, položil njeno glavo na bližnji hlood ter ji odsekal — kljun.

Boštjan se je maščeval, krvavo maščeval . . . Odslej sta se gledala kakor gada.

Sveti zakonski mir je splaval po potoku mimo Bukovnikovega mlina ter se ni več vrnil.

Borjani pa so čenčili Boštjanu: „Kdor drugemu jamo koplje, sam v njo pade!“

ko se dogodki v Carigradu razvijajo in da hoče mo-
rebitne nadalje korake, po katerih naj se sklepanje
miru pospeši, prepustiti vevlastem. Še le ko bi no-
va turška vlada odstop Odrina odklonila, bi se poga-
janja prekinila in bi se premirje kratkomalo odpove-
dalo.

Najnovejša poročila.

Iz Belgrada prihaja poročilo, da so vevlasti
sklenile opustiti vsako vojaško demonstracijo proti
Turčiji. Tripelententa je hotela vplivati na Turčijo
potom svojih brodovij. Ker sta se pa Nemčija in A-
strija izrekle proti, je tudi tripelententa opustila svo-
jo namero.

Iz Carigrada se poroča, da hoče Abuk paša z
velikim delom kataldžke turške armade marširati se-
daj proti Carigradu, da bo maščeval smrt Nazim
paše.

Med Rumunijo in Bolgarijo še vedno ni dose-
žen sporazum. Zadnja poročila pravijo, da hoče Ru-
munija izročiti Bolgariji ultimatum. Bolgarski mini-
strski svet je sklenil, da se rumunskim zahtevam ne
uda, da pa prodirajočim Rumunom ne bo delal nika-
kih zaprek. Nepojasnenost tega razmerja tudi dela
mednarodni položaj nesiguren.

Ruska vlada poroča, da hoče kakor druge vele-
vlasti mirno počakati na turški odgovor.

Politični pregled.

Državni zbor.

Včeraj je državni zbor zopet začel s plenarni-
mi sejami. Imel je kar dve. Prva, ki se je vršila v
znak sožalja in v proslavo spomina nadvojvode Rai-
nerja, je bila kratka. Nekaj časa po zaključitvi prve
je predsednik odprl drugo, na katere dnevnem re-
du je bil kot prva točka zakon o kužnih boleznih.

Zanimanje za plenarne seje je minimalno. Glav-
no politično pozornost absorbira še vedno zunanji
položaj. V notranjem pa tvorijo središče „mali finančni
načrt“, proti kateremu vganjajo radi nameravane-
ga zvišanja osebno-dohodninskega davka kapitalistični
krogi grdo gonjo. Tudi razne sprave: češko-
nemška, poljsko-rusinska stopajo bolj v ospredje.

Prvo sejo je otvoril predsednik zbornice, dr.
Sylvester, ob 11. uri predpoldne. S prisrčnimi besedami
se je spominjal smrti nadvojvode Rainerja in
naznanil, da bo v znak globokega sožalja sejo zaključil.
Poslanci so poslušali govor stoje. Po govoru
je zaključil predsednik sejo ter odredil pričetek druge
seje ob 12. uri popoldne.

Tudi drugo plenarno sejo je otvoril predsednik
dr. Sylvester ter se je v pričetku spominjal smrti po-
slanca Cernyja, nakar je zbornica prešla k prvi toč-
ki dnevnega reda, k zakonu o kužnih boleznih. Kot
referent je poročal nemški radikalec poslanec dr.
Michl. V debato je poseglo več poslancev ter minori-
tetni poročevalci Lewicki, dr. Jeržabek in grof Lazocki,
nakar je bila tozadevna debata prekinjena in so
sledile razne interpelacije in vprašanja, kot urgence
rusinskega poslanca dr. K. Lewickija glede odgovora
na interpelacijo rusinskega kluba glede vprašanja
rusinske univerze. Tu je nastal velik hrušč in ru-
sinski poslanci so klicali: „Proč z vlado, proč z mi-
nistri, ki so prelomili besedo.“ Tudi italijanski posl.
dr. Degasperis je interpeliral v zadevi italijanske uni-
verze. Po nekaterih še na to sledečih vprašanjih
in interpelacijah je bila seja zaključena.

Prihodnja seja danes, dne 29. t. m., ob 11. uri
predpoldne.

Razen plenarne seje je zborovalo tudi še več
odsekov.

V finančnem odseku se je vršila debata in gla-
sovanje o osebno-dohodninskem davku, justični od-
sek se je pa bavil z odvetniškim redom.

V včerajšnji seji je vložil dr. Verstovšek
interpelacijo na naučnega ministra glede „Naredbe-
nega lista“ in opozoril učno ministrstvo, naj čuva za-
kone, da jih ne bode kršil deželni šolski svet v
Gradcu.

Volilna reforma na Ogrskem.

Vse socijaldemokratično časopisje piše z vso si-
lo proti novi volilni reformi ter poziva delavstvo, da
najo se pripravi na generalno stavko. Termin še ni
določen, vsled česar je mogoče, da izbruhne stavka
še le aprila ali maja. Dozdaj se je izjavilo za stavko
okrog 80.000 delavcev.

Raznoterosti.

Somišljeniki. Sedaj ko je zadela liberalce na
časnikarskem polju huda nesreča, agitirajte za naše
časopisje. „Straža“ v vse zavedne slovenske hiše!

Sv. oče bo izdal encikliko, ki poziva vse kato-
ličane, da naj slovesno praznujejo zmago Konstanti-
na leta 312.

Nov tajni svetnik. Poljedelski minister Franc
Zenker je dobil dne 27. januarja podeljen naslov taj-
nega svetnika.

Nemški divjaki. Iz Celovca poročajo: V nede-
ljo, dne 26. t. m., zvečer, je imela v dvorani hotela
Trabesinger celovška slovenska čitalnica svoj plesni
venček, pri katerem je igrala vojaška godba pešpol-
ka štev. 17. Na ta ples so bili v polkovem povelju po-
vabljeni tudi častniki, Pred hotelom so se ob prihodu

gostov vršile velike demonstracije Nemcev proti Slo-
vencem. Nemški divjaki so opljuvali slovenske dame,
razbili okna, zadrževali vozove gostov ter na vso moč
tulili. Mestna policija je pustila demonstrante demon-
strirati dve uri. Celovski nemški divjaki in celovška
mestna policija so v nedeljo sijajno dokumentirali po-
trebo državne policije v Celovcu.

Dr. Kukovec — gospodarski voditelj. Dr. Ku-
kovec nima samo smole v politiki, ampak tudi pri go-
spodarskih organizacijah. Saj je on vodilna glava
pri zveznih podjetjih, Zadrugi zvezi v Celju, Last-
nem domu, Narodni založbi itd., a povsod vladajo ob-
upne razmere. Moč se je nedavno vrnil tudi v odbor
južnoštajerske hranilnice, kjer plačujejo liberalci po-
sojilnici 6000 K letne najemnine, svojo hišo, katero so
kupili od liberalne Zadrugne zveze, pa imajo mnogo-
krat prazno in se ne obrestuje. Za teh 6000 K so pa
okraj prikrašani. Če se ne bo hranilnica kmalu pre-
selila v lastno hišo, bo treba ljudstvu na shodih celo
zadevo pojasniti.

V liberalnem taboru. Iz Celja nam poročajo:
V liberalnem taboru se je naselila velika potrtost.
„Narodni List“ bo sicer še nadalje izhajal, četudi na
Kranjskem, toda vsa stranka čuti sramoto, da je mo-
rala ž njim bežati iz domačega kraja. S tem je trpel
ugled stranke, ako še ga je sploh kje kaj bilo. Neiz-
merna jeza pa se pridružuje potrtosti, ko se spomni-
jo, da jih niso nagnali od tukaj klerikalci, ampak
njih lastni somišljeniki. Maščevali bi se radi, toda ne
znajo kje in kako, vsled tega je žalost, jeza in potr-
tost tem večja.

Štajerski Dežman. Znana je storija o kranjs-
kem Dežmanu, nekdanjem vodji kranjskih nemškutar-
jev. Kot rojen Slovenec je bil najstrupenejši nasprot-
nik slovenskih teženj in maternega jezika; njegova
mržnja je šla tako daleč, da ni prišla slovenska be-
seda iz njegovih ust. Ozdraviti te mržnje so ga mo-
rale kmečke grablje, na katere je nekoč tako stopil,
da so ga grablje udarile po ustih, iz katerih se je iz-
vil bolestni glas: „Proklete grablje!“ Naš štajerski
Dežman, sozaveznik dr. Negrija, dični dr. Kukovec,
še ni pozabil slovenski govoriti, pozabil pa je sloven-
ski misliti, kakor je pokazala njegova ponesrečena
kampanja zoper dr. Benkovičevo brošuro. Tudi on bo
toliko časa ostal odtujen slovenskim rojakom, da bo
stopil kot kranjski Dežman na slovenske grablje, ki
ga bodo udarile po ustih, da se bode naenkrat zopet
naučil slovenski misliti.

Pametni ukrep. Srednješolska ravnateljstva v
Gorici so prepovedala dijakom obisk kinematografs-
kih predstav v vseh goriških kinematografih. Mogo-
če bi ne bilo napačno, če bi druge gimnazije storile
enake ukrepe. Mnogo slabega in pohujšljivega je,
kar nudijo kinematografi nedorasli mladini.

680.800 ur star mož je umrl v Gorici te dni.
Tako je izračunil nekdo, ki ni vedel, kako ubiti pro-
sti čas. Umrli mož je bil star 80 let. Po tem računu
torej noben človek ne učka 1.000.000 ur starosti.

„Zarja.“ Slovensko katoliško akademsko teh-
nično društvo „Zarja“ v Gradcu priredi v petek, dne 31. t.
m., svoj III. redni občni zbor ob 7½ uri v društve-
nem lokalu s sledečim vspešnim: 1. Čitanje zapis-
nika zadnjega občnega zbora. 2. Čitanje zapisnikov
bratskih društev. 3. Poročilo odborovo. 4. Slučaj-
nosti.

Naše prireditve.

Rečica.

Pretečeno nedeljo je priredilo naše katoliško iz-
obraževalno društvo slavnost, ki se je prav dobro ob-
nesla. Dvorana gospoda Stiglica je bila naravnost
prenapolnjena.

Navzoče prisrčno pozdravi častiti gospod kap-
lan Hohnjec ter obširno govori o pomenu in potrebi
izobraževalnega društva, ki ima namen, da ljudstvo
na temelju krščanskih resnic izobražuje, poučuje in
razveseljuje. Ob koncu svojega govora izraža željo,
naj se vsi dobro in krščansko misleči pridružijo dru-
štvu, osobito pa mladeniči, ki bi naj porabili čas za
izobrazbo in pošteno življenje. Navdušeno ploskanje
je pričalo, da so segale prepričevalne besede globo-
ko v srce in upamo, da bodo obrodile obilen sad.

Igro „Sinovo maščevanje“, ali spoštuj očeta“, ki
ima mnogo poučnega, šaljivega, pa tudi žalostnega,
so naši diletanti izvrstno vprizorili. Kdo bi si mislil,
da se znajo naši mladeniči tako uglobiti v svoje res-
težke uloge?

Po burnem odobravanju končane predstave se
je vršil srečolov, ki je izzval mnogo smeha. Zelo je
ugajalo zbranemu občinstvu lepo in ubrano petje pod
vodstvom gospoda Florijana Veninška.

Ta prireditve je donesla društvu 158 K čistega
dobička, za kar se bodo nabavile knjige in časniki.
Iskrena hvala vsem bližnjim in dalnjim gostom, še
zlasti pa vam vsem, ki ste darovali razne mišne in
vabljeve dobrotke. Cela društvena prireditve se je vr-
šila v najlepšem redu in soglasju.

Štajersko.

Maribor. (Požar.) Danes ob polnoči, ko se je
izbruhnil požar v gospodarskem poslopiju tukajš-
njega stolnega in mestnega župnišča. Na ligo mesta
je takoj prihitela mestna požarna bramba, ki je na-
peljala šest cevi. Tudi vojaštvo je bilo pripravljeno.
Vzrok požara je neznan. Nevarnost je pretela tudi

bližnji okolici. Škoda znaša 10.000 do 15.000 K. Iz
pogorišča se dviga še danes po dnevu dim.

Studenci pri Mariboru. V nedeljo, dne 2. sve-
čana, ob 11. uri predpoldan, ima naše katoliško slo-
vensko izobraževalno društvo svoj redni občni zbor.
Vrši se v društvenih prostorih. Pridite številno!

Slivnica pri Mariboru. Bralno društvo v Sliv-
nici ponovi v nedeljo, dne 2. svečana, krasno igro:
„Naša kri.“ Vrli sosede iz Hoč in Frama, pridite v
prav obilnem številu!

Hajdin pri Ptuj. Tukajšnje kmetijsko bralno
društvo ima na svečnico, dne 2. februarja svoj redni
letni občni zbor s šaljivim srečolovom z mnogimi do-
bitki. Kot govornik nastopi tudi odposlanec kmetijske
družbe gospod Holz iz Gradea, in sicer bo govoril o
živinoreji. Zato vabi k prav obilni udeležbi podruž-
nični odbor.

Ljubno. Bralno društvo ima svoj redni občni
zbor v nedeljo, dne 2. februarja, popoldne po večer-
nicah, v gostilni pri Peteku. K prav obilni udeležbi
vabi odbor.

Celje. Celjska posebnost je, da je vodja liberal-
ne Zadrugne zveze Stibler prevzel predsedstvo za-
druge, ki izdaja „Narodni List“, ko je imela toliko
dolgov, da bi morala ustaviti svoje „plodonošno“ de-
lovanje. Zadruga pa še posluje naprej in bo delala
dolgove v Ljubljani dalje. Bržčas se liberalci tolaži-
jo, da bodo enkrat dobili staro posojilnico v roke in
vporabili rezervne zaklade za poplačilo dolgov.

Celje. Za izobraževalno društvo v Celju je da-
roval velečastiti gospod vikar J. Gorišek 90 K. Prav
prisrčna zahvala! Napredujte tudi drugi. Vsem član-
om, kateri so nam prispevali z mesečnim in letnim
prispevkom v letu 1912, se enako zahvaljujemo in jih
prosimo še za nadaljnjo naklonjenost. Občni zbor se
bo sklical v kratkem. Pridite polnoštevilno, člani in
drugi. Za leto 1913 se je začela sprejemati udnina.
Prosimo, podpirajte!

Celje. Za slovensko katoliško politično društvo
za celjski okraj je daroval vlč. g. vikar Gorišek 10
K. Hvala lepa!

St. Jurij ob Taboru. Himen je v tem predpu-
stu združil v naši župniji že pet parov. Poročili so
se: Valentin Sirše, bančni uradnik na Dunaju, z
Marijo Ahtik iz Ojstriške vasi; Božidar Drole, orga-
nist v St. Juriju in član nadzorovalne komisije za
cerkveno petje, z Marijo Lukman iz Lok; Jernej
Grabner iz Dobrovelj z Antonijo Kotlan iz Šmiklav-
ža; Matej Borin iz Ojstriške vasi z Ano Križnik iz
Šmiklavža; Jakob Ribič s Franjo Čančar iz Lok. —
Obilo sreče!

Smurje pri Jelšah. S 1. februarjem t. l. se iz-
loči pošta nabiralnica v Lembergu iz Smarskega
poštnega okoliša ter se dodeli poštnemu uradu v Pod-
platu.

Cirkovce. K izvolitvi častitega gospoda Melhi-
jorja Zorko častnim občanom smo prejeli od druge
strani še naslednje poročilo: V proslavo te njegove
desetletnice in podeljenega mu častnega občanstva,
so priredili Cirkovčani lepo slovesnost. Med gromen-
jem možnarjev je v navdušenem govoru našteval go-
spod B. Pernat mnoge zasluge prvega cirkovškega
častnega občana: posojeval in naročal je dobre časo-
pise, katerih je sedaj toliko v župniji, da je slabo ča-
sopisje prenehalo; bil je desna roka velečastitega go-
spoda župnika pri zgradbi nove župnijske cerkve;
ustanovil je posojilnico in od vasi do vasi, od koč
do koč nabral blizu 9000 K za železniško domačo po-
stajo, ki je sedaj veselje domačinov in sosedov. Te-
mu slavnostnemu govorniku so se pridružili še kot
govorniki gospodje Jurij Lah, Anton in Matevž Go-
ljat in Franc Zafošnik, katerim so navzoči glasno
pritrjevali. Slavljenec se je svojim častilec zahvalil
za prirejeno slavlje. Zaslužnemu in od vrlih Cirkov-
čanov ljubljenu častnemu občanu želimo tudi mi še
mnoga srečna leta!

Vransko. Katoliško slovensko izobraževalno
društvo ima svoj redni občni zbor v nedeljo, dne 2.
februarja, popoldne po večernicah, v društveni sobi
z običajnim vspešnim. Vabljeni vsi, posebno pa še
mladina!

Brezice. Ko je bila vdova poštnega postilijona
Zupančiča zadnja nedeljo v cerkvi, je nekdo udril v
njeno stanovanje in ji ukradel ves njen skromni pri-
hranek v znesku 300 K.

Trbovlje. Telovadni odsek Orel vabi na vese-
lico, ki jo priredi na pustno nedeljo v Društvenem
domu. Predstavljala se bo burka. „Kovačev študent.“
Po igri prosta zabava s korijandoli, serpentini in
t. d. Začetek ob pol 5. uri popoldne. Svira orlovsko
godba. Vstopnina: sedeži I. vrste 1 K, II. vrste 80
vin., III. vrste 60 vin., stojišča 40 vin.

Trbovlje. Zadnja nedeljo se je nemikala v pro-
cesiji tisočera množica socialdemokratov na pokopali-
šče, obhajal spomin v rudniku pred 10 leti nesrečno
končanih šestih rudarjev. Ne bi imeli ničesar proti
temu, če ne bi socialna demokracija porabljala vsa-
ko leto to priložnost za svojo agitacijo. V procesiji je
godba Nemoli se soveda nite. V sprevodu se nosijo
brezverske zruče, zastave na pokopališče, ki je pa
blagoslovljeno, kjer socialdemokratski govornik udri-
ha po kapitalizmu in seveda pri tem ne more pri-
ru pustiti „klerikalcev.“ Kaj takega je drugod nemo-
gote. Seveda v Trbovljah je vse dovoljeno. Zato se
pa tudi tako šir socialna demokracija, da se bere
njihovo glasilo „Zarja“ že skoraj v vsaki hiši. Se o-
le od višjih.

Ali ste že obnovili naročnino?

Nova trgovina s štelazami mešane blaga **dobro upeljana**, se da pod ugodnimi pogoji s 1. marcem 1913 v najem pri **Antonu Reicher**, Sv. Barbara v Halozah.

Somišljeniki — zahtevajte v gostilnah in trgovinah list „Straža“.

Gostilna,

dobro idoča, s trgovino vred na najprometnejšem kraju v najbližji okolici mesta Celje, z vso gospodarsko opremo, hlevi, konji, vozovi, travniki itd. se takoj proda **zelo poceni**, vse skupaj za 32.000 kron. Kje, pove upravništvo tega lista. 15

Opravična številka Nc V 989/12

9

Prostovoljna sodna dražba nepremičnin.

Pri c. kr. okrajnem sodišču v Mariboru sta po prošnji dr. Rad. Pipuš, odvetnik v Mariboru kot oskrbnika zapuščine dne 16. avg. 1910 umrle Marije Drechsler na prodaj po javni dražbi sledeči nepremičnini, za kateri se je ustanovila pristavljena izključna cena in sicer za parcela: 1. štov. 1081 stavbišče z 2 hišama in gospodarskimi poslopji s pritlikino vred 30.000 K to je hiša št. 24 v Mariboru Mühlasse.

2. št. 4813 vrt mera 32 ar 91 kv. met. 14.000 K Pritiklina (Wäschrolle) se je cenila na 10 K in je v ceni hiše 30 000 K zapopadena. Parceli se imata posamezno dražbati.

Dražba se bo vršila dne 4. februarja 1913 ob 11. uri v pisarni dr. Franceta Firbas, c. kr. notarja v Mariboru, Viktringhofgasse.

Ponudbe pod izključno ceno se ne sprejmo.

Na posestvu zavarovanim upnikom ostanejo njihove zastavne pravice brez ozira na prodajno ceno.

Dražbeno izkupilo je razen zneska 4000 K ki se ima pri sodnji položiti kot varščina za zapuščinske pristojbine, plačati v roke dr. Rad. Pipuš. Dražbene pogoje je mogoče vpogledati pri c. kr. notarju dr. Fr. Firbas.

C. kr. okrajna sodnija Maribor

odd. V dne 10. januarja 1913.

Važno za ženine in neveste!

Zaradi prezidave moram izprazniti prostore, prodam torej **vsa pohištva** nizko **pod lastno ceno**, kot elegantna **pohištva** za **spalne sobe** in **obednice**, elegantne **pisalne mize** itd. od najpriprostejše do najfinejše izpeljave. **Neverjetno poceni!**

Josip Kolarič, mizarski mojster v Mariboru, Franc Jožefova cesta št. 9.

Voščene sveče!

Za Svečnico priporočam velečastiti **duhovščini** svojo **bogato zalogo vseh vrst**

voščenih sveč in voščenk,

kilogram po **4 krone**. Vzamemv plačilo tudi vosek, ki se je odcetil in odpadel od sveč in sicer kilogram po **2 kroni**. Razpošiljam zabojčke s tukaj plačano poštnino za vsako poštno in železniško postajo.

Da točno postrežem velečastiti duhovščini, imam v zalogi vse vrste **mili-sveč** in **namiznih sveč**. Se priporoča

Franjo Duchek, poprej **Jožef Dufek** svečar v Mariboru.

TISKARNA SV. CIRILA

Koroška cesta 5 MARIBOR

lastna hiša

ima najboljše stroje, črkostavne stroje z lastnim električnim obratom, najnovejše črke in moderne obrobke ter se priporoča, da napravi vse v nje stroko spadajoče reči kakor:

časnike, knjige, brošure, računske sklepe, združna in društvena pravila, nadalje za posojilniške, občinske, šolske, župnijske in druge urade uradne zavitke z natisom in glave pri pismih, kakor tudi za obrtnike in trgovce, krčmarje, društva in zasebnike: pisma, ovitke, okrožnice, račune, opomine, menjice, cenike, jedilnike, vabila, plesne rede, vsprejemnice, zaročna naznanila in pisma, vizitnice in napisnice, plakate in naznanilne cedulje itd.

Diplome za častne občane in ude društev v primerni velikosti in olepšavi. Parte in žalostinke v najlepši opravi.

Vsa naročila se najhitreje in ceno izvršujejo.

Prodajalnica tiskarne sv. Cirila

priporoča svojo bogato zalogo vseh tiskovin potrebnih za župne, šolske in občinske urade, za posojilnice, odvetnike, notarje, društva in zasebnike. Priporoča tudi pisalne potrebščine, kakor, črnilo, peresa, svinčniki, radirke, ravnala, tintnike itd. Raznovrstni papir, kancelijski, pisemski v zavitkih, kasetah, papir za sekirice (notni papir). — Trgovske knjige v raznih velikostih. Spominske knjige (Poesie).

Knjige za slike (Photographie-Album) itd. — Istočako se priporočajo raznovrstni molitveniki kakor:

Vence pobožnih molitev in sv. pesmi, Sveto opravilo, Malo sv. opravilo, Hodi za Kristusom, Hoja za Marijo, Marija žalostna mati, Družbine ali Dekliške bukvice, Ključek nebeski, Prijatelj otroški, Večna molitev na čast presv. R. Telesu, Šmarnice jeruzalemskega romarja, Ordo providendi, Premišljevanje o življenju našega Gospoda Jezusa Kristusa, Duhovni vrtec ali molitvenik za katol. mladež, Marija, mati dobrega sveta, Vrtec sv. dečevstva itd. — V zalogi ima tudi raznovrstne druge knjige n. pr.: Katekizem o zakonu, Katoliška liturgika, Pobožni ministrant, Občna metafizika, Razlaga velikega katekizma, A. M. Slomška zbrani spisi, Obrednik za organiste, mali ročni Officium defunctorum, Sv. birma, Marijino življenje in druge. — Dobe se tudi križi, stenski, nikljasti leseni razne velikosti in cene. — Svetinjske iz aluminija, Srca Jez. in Mar., Naše ljube Gosp. Čistega Spočetja. Posebno se priporočajo svetinjske, ki se lahko nosijo namesto raznih škapulirjev, kakor tudi za Marijine družbe. Rožni venci, leseni in koščeni, kokusi, biserni in srebrni po raznih cenah; tudi križci za rožne vence.